

บรรณานุกรม

หนังสือ

การประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก, สำนักงาน. การประถมศึกษาปี 2526 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก เอกสารลำดับที่ 3/2527. พิษณุโลก : สองแควการพิมพ์, 2526.

_____. รายงานการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดพิษณุโลก. ม.ป.ท.:ม.ป.ป.

กীরติ ศรีวิเชียร. "บทที่ 1 ความเป็นมาและโฉมหน้าใหม่ของหลักสูตรประถมศึกษา 2521." หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. หน้า 1-28: สุมิตร คุณานุกร บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ: บริษัท สารมวลชน จำกัด (แผนกการพิมพ์), 2520.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การประถมศึกษา 2526. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2527.

_____. การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา พ.ศ. 2525-2534. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2526.

_____. วิชาการ, กอง. รายงานการประเมินความก้าวหน้า : คุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับประเทศ ปีการศึกษา 2527 เอกสารลำดับที่ 59/2528. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ม.ป.ป.

จรัญ พรหมอยู่. ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมไทย. กรุงเทพฯ: พีระพัฒนา, 2526

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และนิคม ทาแดง. "หน่วยที่ 4 การเรียนการสอนประถมศึกษา." ใน เอกสารการสอนชุดวิชา พฤติกรรมการสอนประถมศึกษา เล่มที่ 1 หน่วยที่ 1-5. หน้า 177-242. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ยูนิเน็คโปรดักชั่น, 2524.

ชูศรี สนิทประชากร. การประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดวัชรการพิมพ์, 2522.

ทวี ทิมขำ. การพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร O.S. Printing House Co. Ltd. :2528

ทัศนีย์ ศุภเมธี. หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครูธนบุรี. ม.ป.ท.:ม.ป.ป.

- ธีรยุทธ์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา. "หน่วยที่ 6 หลักสูตรประถมศึกษาปัจจุบัน." ในเอกสารการสอน
ชุดวิชาพฤติกรรมกรรมการสอนประถมศึกษา เล่มที่ 2 หน่วยที่ 6-10, หน้า 1-36.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ยูนิเค็คโปรดักชั่น, 2524.
- ธีระ รุญเจริญ. การเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช,
2525.
- ธำรง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร (ตอนที่ 2). พระนคร : โรงพิมพ์ยูนิเค็คโปรดักชั่น, 2504.
- นิคม ทาแดง. "หน่วยที่ 11 การศึกษากับวัฒนธรรมในชุมชน." ในเอกสารการสอนชุดวิชาการ
ศึกษาชีวิตและชุมชน เล่มที่ 3 หน่วยที่ 11-15. หน้า 1-76 มหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูนิเค็คโปรดักชั่น, 2523.
- บันลือ พุกกะวัน. หลักสูตรเชิงพินิจกับภาคปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพฯ : เอราวัฒนาการพิมพ์, 2521.
- _____. หลักสูตรกับบูรณาการทางการสอน. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- _____. แนวการสอนสำเร็จรูป คู่มือครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพมหานคร :
ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- ประคอง กรรณสุต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนา-
พานิช, 2525.
- วิชัย ราษฎร์ศิริ. หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา. กทม. : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- วิชัย วงศ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ธเนศวรการพิมพ์,
2525.
- วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, กลุ่ม. วิชาครุศาสตร์, คณะ. วิชาหลักสูตรและการสอน,
ภาค. ศึกษา 323 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต. อุดรธานี : โรงพิมพ์ดารา,
ม.ป.ป.
- ศรีสุภา จริญญากุล. "หน่วยที่ 13 นวัตกรรมกรรมการเรียนการสอน." ในเอกสารการสอนชุดวิชาการระบบ
การเรียนการสอน เล่มที่ 3 หน่วยที่ 11-15. หน้า 81-120. มหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัทสารมวลชน, 2523.
- ศึกษาธิการ, วิชาการ, กรม. คู่มือการอบรมครูเรื่องการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช
2521. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศูนย์การทหารราบ, 2521.
- _____. วิชาการ, กรม. แนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. กรุงเทพมหานคร:

- _____ . ห้างหุ้นส่วนจำกัด เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรสศึกษาการพิมพ์, 2522.
- _____ . สามัญศึกษา, กรม. การศึกษา 10, เขต. ศึกษาพิเศษจังหวัดอุบลราชธานี, หน่วย.
คู่มือการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต. กรุงเทพฯ : ห.จ.ก. จงเจริญการพิมพ์,
2523.
- _____ . หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา-
ลาดพร้าว, 2525.
- _____ . สังกัด อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เซ็นเตอร์-
พับลิเคชัน, 2528.
- _____ . สมบัติ มหารศ. การประถมศึกษา (วิชาเอกและการศึกษา 310). ขอนแก่น : โรงพิมพ์พระ-
ธรรมขันต์โอสถ, 2519.
- _____ . สมนึก ลิ้มทอง และชาติรี อายุวัฒน์. หลักสูตรและแบบเรียนชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
โอเคียนสโตร์, 2522.
- _____ . สิริวรรณ สุวรรณภา. "หน่วยที่ 3 การศึกษากับครอบครัว." ในเอกสารการสอนชุดวิชาการ
ศึกษากับชีวิตและชุมชน เล่มที่ 1 หน่วยที่ 1-5. หน้า 119-180. มหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมมาธิราช. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2523.
- _____ . สุปัทรา สุภาพ. สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม : ครอบครัว : ศาสนา : ประเพณี.
กรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 2 ไทยวัฒนาพานิช : 2520.
- _____ . สุนน อมรวิวัฒน์. "บทที่ 6 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต." ในหลักสูตรประถมศึกษา 2521
ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ, หน้า 100-127. สุมิตร คุณานุกร บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ :
บริษัทสารมวลชนจำกัด (แผนกการพิมพ์), 2524.
- _____ . "หน่วยที่ 1 ความสำคัญของขอบข่ายของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต." ใน
เอกสารการสอนชุดวิชา การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เล่มที่ 1 หน่วยที่
1-7. หน้า 1-36. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชัน, 2526.
- _____ . "หน่วยที่ 5 วรรณกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต."
ในเอกสารการสอนชุดวิชาวรรณกรรมประถมศึกษา เล่มที่ 1 หน่วยที่ 1-7. หน้า
299-344. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. กทม. : อรุณาการพิมพ์, 2525.

สุมิตร คุณานุกร. "บทที่ 2 หน่วยบูรณาการ (Integration)." ในหลักสูตรประถมศึกษา 2521
ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. หน้า 32-46. สุมิตร คุณานุกร บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ:
 บริษัทสารมวลชนจำกัด (แผนกการพิมพ์), 2520.

_____. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2518.

บทความ

เกียรติคุณิษฐ์. "สรุปสภาพข้อเท็จจริงมูลเหตุและปัญหาของเด็กนอกโรงเรียน." วิทยาสาร 27
 (15 สิงหาคม 2519):18-20.

✓ จรวยพร ธรณินทร์. "นันทนาการ" จันทร์เกษม (พฤษภาคม-มิถุนายน 2529) : 1-5 อ้างจาก
 ดวงใจ สิทธิไชย "การศึกษาการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น
 สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2521:114; ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธิ์ และคณะ "การ
 ใช้เวลาว่างและกิจกรรมสันทนาการของประชากรกรุงเทพมหานคร" สถาบันวิจัย
 สภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523 ; วัน สังข์สะอาด "การสำรวจการ
 ใช้เวลาว่างของนักเรียนวิสามัญศึกษาและอาชีวศึกษาในจังหวัดพระนครและธนบุรี"
 วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2505, หน้า 137.

✓ เจริญผล สุวรรณโชติ. "ว่างมาก...(อาจ) ยุ่งมาก" จันทร์เกษม (พฤษภาคม-มิถุนายน 2529):
 6-12.

_____. "ห้องสมุดกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม." มิตรครู 25 (15 ตุลาคม 2526):
 34-36.

ทรง เหลี่ยมรังสี. "พิษภัยในอาหาร." วารสารกองสุขาภิบาล 6 (เมษายน-มิถุนายน 2523):
 3-12.

นารี กวิตานนท์. "อุบัติเหตุ : มฤตยูหมายเลขหนึ่ง" วารสารเศรษฐกิจและสังคม 21 (มีนาคม-
 เมษายน 2527) : 58-64.

เนาวรัตน์ พลายน้อย. "การติดตามผล : เทคนิคในการประเมินผลทางประถมศึกษาอย่างหนึ่ง."
ประถมศึกษา 7 (กุมภาพันธ์ 2523) : 58-68.

ประนอม เดชชัย. "แนวความคิดใหม่ในการสอนสังคมศึกษา : ปลุกฝังประชาธิปไตยแก่นักเรียน
 อย่างไร." ม.ป.ท.:ม.ป.ป. อ้างถึงในสัมพันธ์ เดชะอริท "วิจารณ์หนังสือ" ศึกษา-
ศาสตร์สาร 9 (ตุลาคม-ธันวาคม 2523) :111-114.

- ประสานการพัฒนาชนบทแห่งชาติ, ศูนย์. แผนพัฒนาชนบทพื้นที่ยากจน : ความเพียรพยายามเพื่อ
คนชนบท." วารสารเศรษฐกิจและสังคม 21 (มีนาคม-กุมภาพันธ์ 2527): 50-58.
- ปรีชา คีสวัสดิ์. "ปัญหาสาธารณสุขชนบทไทยกับการแก้ไขปัญหาสาธารณสุข." สังคมพัฒนา 9
(กันยายน-ตุลาคม 2524) : 27-29.
- ปรีชา นิพนธ์พิทยา. "ความหวังใหม่ : การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย
ในโรงเรียนประถมศึกษา" สารพัฒนาหลักสูตร (ตุลาคม 2528) : 54-56.
- "ปัญหาการศึกษาในชนบทไทย." สังคมพัฒนา 9 (กันยายน-ตุลาคม 2524) : 23-26.
- เปลื้อง ณ นคร. "ศัพย์บูรณาการ." วิทยาสาร 29 (15 พฤษภาคม 2521) : 25.
- "แผนพัฒนาชนบทพื้นที่ยากจน : สาระโดยสรุป." วารสารเศรษฐกิจและสังคม 19 (กรกฎาคม-
สิงหาคม 2525): 3-10.
- พนัส หันนาคินทร์. "ความมั่นคงแห่งชาติ" ศรีนครินทร์วิโรฒ พิษณุโลก 3 (สิงหาคม-พฤศจิกายน
2520) : 53-67.
- พรพิมล วรคิลก. "เด็กนอกโรงเรียน." วารสารเศรษฐกิจและสังคม 13 (มีนาคม-เมษายน
2519): 34-42.
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์. "ผลกระทบของแผนพัฒนาชนบทต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์." วารสาร
พัฒนาชุมชน 22 (ตุลาคม 2526): 9-23.
- ไพเราะ ไตรศิลานันท์. "งานสุขาภิบาลรากฐานงานอนามัยชุมชน." สังคมศาสตร์การเกษตร 1
(เมษายน-มิถุนายน 2521) : 44-51.
- ยงยุทธ กบิลกาญจน์ และประทีน แสงนาค. "พฤติกรรมการบริโภคของครัวเรือน" วารสารเศรษฐกิจ
และสังคม 21 (พฤศจิกายน-ธันวาคม 2527): 23-29.
- ยินดี อินวะษา. "ค่านิยมในอาหารของคนไทย." จันทร์เกษม (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2527):
33-39.
- เย็นใจ เลหาวิช และนันทิกา แยมสรवल. "อุดมการณ์ของชาติในความคิดของเยาวชน."
สารพัฒนาหลักสูตร (ตุลาคม 2528): 57-61.
- วรรณพร วิชชานุกร. "สิ่งแวดล้อมศึกษา." คุรุปริทัศน์ (ธันวาคม 2527): 27-30.
- ส่งเสริมการเกษตร, กรม. เกษตรสัมพันธ์, กอง ประชาสัมพันธ์, ฝ่าย. "สารพิษกับสิ่งแวดล้อม
และอาหาร." วารสารไทย 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2526): 92-93.
- สมคิด อิศระวัฒน์. "การสอนประชากรศึกษาควณที่ใด." ประชากรศึกษา 7 (มิถุนายน 2523):
11-16.

สมพงษ์ พลະสุรย์. "การใช้เวลาว่าง...ให้เป็นประโยชน์." จันทร์เกษม (พฤษภาคม-มิถุนายน 2529): 13-18.

_____. "บูรณาการอะไรกัน." วิทยาสาร 29 (1 เมษายน 2521): 18-21.

_____. "ประสบการณ์ชีวิตในหลักสูตรใหม่." วิทยาสาร 29 (1 กันยายน 2521): 14-16.

สมาน แสงมะลิ. "การประถมศึกษา ในปีที่ 200 ของกรุงรัตนโกสินทร์." ประชากรศึกษา 33 (เมษายน 2525) : 4-6.

สมานชัย หงษ์ทอง และคณะ. "การศึกษาเพื่อประเมินความรู้ความสามารถของผู้ใช้ทางเกี่ยวกับอุบัติเหตุถนน (เมษายน 2524): หน้า 44-46. อ้างถึงใน นารี กวิตานนท์ "อุบัติเหตุ: มฤตยูหมายเลขหนึ่ง." วารสารเศรษฐกิจและสังคม 21 (มีนาคม-เมษายน 2527): 58-60.

สวัสดิ์ เล็กชม. "ประชากรในชนบทกับความมั่นคงของชาติ." รัฐสารวิรัช (เมษายน-มิถุนายน 2519): 13-25.

सानิต กายาผาด. "ปัญหาผลิตผลทางการศึกษา." คุรุปริทัศน์ 8 (มิถุนายน 2526): 32-36.

สุมนา ตั้งคณะสิงห์. "ทัศนคติเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของชาวนาไทย กรณีของหมู่บ้านลาดทราย อ.วังน้อย จ.อยุธยา." จุลสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 3 (พฤษภาคม-สิงหาคม 252): 66-78.

เสมอ จันทร์พุ่ม. "ทำไมการพัฒนาชนบทไม่ถึงประชาชน." วารสารพัฒนาชุมชน 22 (ธันวาคม 2526): 26-31.

เอกสาร

การประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก, สำนักงาน. "แนะนำสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดพิษณุโลก." 1 มกราคม 2527 (อัครสำเนา).

_____. "แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2529." (อัครสำเนา).

จวงจันทร์ พวงจันทร์แดง. "ภาวะผู้นำของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา." วิทยานิพนธ์-ปริญญาโท ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526.

ฉวีวรรณ แก้วโสฬส. "ผลจากการใช้กิจกรรมตามแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตามการรับรู้ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2528.

- ธำรง ชูทัพ. "การวิเคราะห์เนื้อหาหายกร่างหลักสูตรประถมศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- ประทีป แสงเปี่ยมสุข. "สภาพการรู้หนังสือของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาในภาคใต้." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- ประพันธ์ พรหมมณี. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นในจังหวัดสงขลา." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- พัชราภรณ์ จิตรีโศ. "การใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- พานิชย์จังหวัดพิษณุโลก, สำนักงาน. "การสัมมนาการค้าสินค้าเกษตรหลักภาคเหนือ." ส่องแควจลสารแนะนำพิษณุโลก วันที่ 9-11 พฤศจิกายน 2527 (อัครสำเนา).
- มหาดไทย, กระทรวง. เร่งรัดพัฒนาชนบท, สำนักงาน. "รายงานผลการสำรวจสภาวะการขาดแคลนน้ำในพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมายตามแผนพัฒนาชนบทภาคจน (2525-2529) จังหวัดพิษณุโลก." (อัครสำเนา).
- ยุพดี กะจะวงษ์. "ทัศนะของนักสังคมวิทยาไทยต่อการจัดประสบการณ์ในการศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2534." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- รัชณี ภูคุ้ม. "ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องสารเคมีกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- วินัย วงษ์ทองดี. "การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

- วีรพล สารรัตน์. "ความคาดหวังของนักการศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานีที่มีต่อการนำหน่วย
ประชากรศึกษาในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ไปใช้." วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาประชากรศึกษา ภาควิชาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2525.
- ศิริรักษ์ พ่วงพรพิทักษ์. "ทัศนะของผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพอนามัยไทยต่อการจัดประสบการณ์ใน
การจัดการศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2534." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา
วิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. สามัญศึกษา, กรม. แผนงาน, กอง. สถิติวิเคราะห์และวิจัย, ฝ่าย
"ผลการวิเคราะห์อัตราการเรียนต่อมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2527" กพ.ลศ
27/28 มีนาคม 2528 (อัครสำเนา).
- ศึกษานิเทศก์จังหวัดพิษณุโลก, หน่วย. "เรื่องจังหวัดพิษณุโลก." เอกสารลำดับที่ 16/2522
เอกสารประกอบการสอนสังคมศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. (อัครสำเนา).
- สันศักดิ์ อินทริกานนท์. "ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในระดับประถมศึกษา :
การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดร้อยเอ็ด." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถม
ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- สิริถนอม รัตนะรัต. "ทัศนะของผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์ไทยต่อการจัดประสบการณ์ในการ
ศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2534." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถม
ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- สุนทร สุนันท์ชัย. "การปรับหลักสูตรให้เข้ากับท้องถิ่น." เอกสารการบรรยายในการสัมมนานัก
พัฒนาหลักสูตรส่วนท้องถิ่น (15 ธันวาคม และ 22 ธันวาคม 2518) : 6 (อัครสำเนา)
อ้างถึงใน อารัง ชูทัพ. "การวิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษาที่สอดคล้อง
กับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น." (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา
ประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521).
- สุภกัญญา สุจริตจิตร. "ปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มบูรณาการ ตามหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดนครราชสีมา." วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- สวัสดิ์ จงกล. "เอกสารประกอบการสอนวิชาการพัฒนาหลักสูตร." ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อัครสำเนา).

- ทรรษา ประνομสกุล. "ทัศนะของนักเศรษฐศาสตร์ไทยต่อการจัดประสบการณ์การศึกษาภาคบังคับ พุทธศักราช 2534." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- อัมพร เขียนนิลศิริ. "ลักษณะแรงงานและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของเยาวชน ในชนบทไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- อุษา ขำประยูร. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.

ภาษาต่างประเทศ

- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill Book Co., 1945.
- _____. Dictionary of Education, 3rd. ed. New York : McGraw-Hill Book Co., 1973.
- Nicholls Audrey and Nicholls S. Howard, Developing a Curriculum : A Practical Guide, London : George Allen and Unwin Ltd., 1972.
- Smith B. Othanel, Stanley William O, and Shores J. Harlan, Fundamentals of Curriculum Development, New York : World Company, 1950.
- Taba, Hilda, Curriculum Development : Theory and Practice, New York : Harcourt, Brace & World, Inc., 1962.
- Zais, Roberts, Curriculum : Principles and Foundations, New York : Harper & Row Publishers. Inc., 1976.

ภาคผนวก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์	ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. อาจารย์สวัสดิ์ จงกล	ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. อาจารย์จ่านง พรายแยมแห	ศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ
4. อาจารย์ชะอุ่ม เพ็งคุ้ม	ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
พิษณุโลก
5. อาจารย์วันทนา เลิศสินไทย	ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
พิษณุโลก
6. อาจารย์บุญแทน แจ่มศรี	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านใหม่ทอง-
ประเสริฐ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
พิษณุโลก
7. อาจารย์อำไพทิพย์ ยกยิ่ง	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านไทรย้อย
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
8. อาจารย์วิจิตรา ละออศรี	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านทุ่งยาว
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
9. อาจารย์ประคิษฐ์ จิระเดชประไพ	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านเขาเขียว
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้จบหลักสูตรประถมศึกษา ปีการศึกษา 2526 ในจังหวัด พิษณุโลก เกี่ยวกับประโยชน์ของเนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตต่อการดำรง ชีวิตซึ่งมีทั้งหมด 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้จบหลักสูตรประถมศึกษา ปีการศึกษา 2526 ในจังหวัดพิษณุโลก เกี่ยวกับประโยชน์ของเนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตต่อการ ดำรงชีวิต ซึ่งมี 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 คำสัมภาษณ์เนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ซึ่งผู้วิจัย ได้ประมวลเนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตทั้งหมดจากแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มาแบ่งออกเป็น 4 หมวดคือ หมวดสุขภาพกายและจิต หมวดมนุษยกับสิ่งแวดล้อม หมวดชาติไทย หมวดเศรษฐกิจและการทำมาหากิน โดยคำนึงถึงความ สัมพันธ์ ความเหมาะสมและความซ้ำซ้อนของเนื้อหา ซึ่งอ้างอิงจากหนังสือเรียนสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 ดังมีรายละเอียดในแต่ละหมวดดังนี้

หมวดสุขภาพกายและจิต มีเนื้อหาเกี่ยวกับ การบำรุงและ รักษาสุขภาพร่างกาย อาหารที่เรารับประทาน การป้องกันโรค การป้องกันอุบัติเหตุ การสร้าง สุขนิสัยที่ดี บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ มี 21 ข้อกระทง

หมวดมนุษยกับสิ่งแวดล้อม มีเนื้อหาเกี่ยวกับ การจัดและปรับ ปรุงสภาพแวดล้อมที่ดี สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ การบำรุงและรักษาสภาพแวดล้อม พลังงานและ สารเคมี การสื่อสารและการคมนาคม มี 28 ข้อกระทง

หมวดชาติไทย มีเนื้อหาเกี่ยวกับ มารยาทที่ดี บทบาทและหน้าที่ ของสมาชิกที่ดีของครอบครัวของประเทศ ประชากรศึกษา การปกครอง พระมหากษัตริย์ กฎหมาย ที่เกี่ยวกับชีวิต ศาสนา การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและโบราณสถาน โบราณวัตถุ มี 18 ข้อกระทง

หมวดเศรษฐกิจและการทำมาหากิน มีเนื้อหาเกี่ยวกับ การทำ มาหากิน อาชีพต่าง ๆ กฎหมายและจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ มี 14 ข้อกระทง

รวมทั้งหมด 81 ข้อกระทง

ส่วนที่ 2 เป็นแบบบันทึกการสัมภาษณ์

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ชื่อ _____ นามสกุล _____

เพศ ชาย หญิง

อายุ 14 15 16 17 18 ปี

จบการศึกษาระดับประถมศึกษาจากโรงเรียน _____

ภูมิลำเนาอยู่บ้านเลขที่ _____ หมู่ _____ ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัดพิษณุโลก

อาชีพ ยังไม่ประกอบอาชีพ ประกอบอาชีพ ทำนา ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ รับจ้าง อื่น ๆ _____ปัจจุบันอาศัยอยู่กับ พ่อแม่ ซึ่งมีอาชีพ _____ คู่สมรส ซึ่งมีอาชีพ _____ บุคคลอื่น _____ ซึ่งมีอาชีพ _____เมื่อจบการศึกษาระดับประถมศึกษาต้องการศึกษาต่อหรือไม่ ต้องการ ไม่ต้องการ

เหตุผลที่ไม่ศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงกว่าระดับประถมศึกษา _____

ตอนที่ 2

แบบสัมภาษณ์ ความคิดเห็นของผู้จบหลักสูตรประถมศึกษา ปีการศึกษา 2526 ในจังหวัดพิษณุโลก เกี่ยวกับประโยชน์ของเนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตต่อการดำรงชีวิต

คำชี้แจง

ส่วนที่ 1 คำสัมภาษณ์เนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ซึ่งทุกข้อกระทงความของเนื้อหา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต จะมีคำสัมภาษณ์ดังนี้

1. คำสัมภาษณ์ เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของเนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตต่อการดำรงชีวิต โดยผู้วิจัยจะพูดความคิดรวบยอดของแต่ละเนื้อหาแล้วจึงตั้งคำถามดังนี้ "เนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตนี้ (ซึ่งมี 4 หมวด จำนวน 81 ข้อกระทง) เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตหรือไม่?" ถ้าผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบว่า "เป็นประโยชน์" ก็จะตั้งคำถามต่อว่า "เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต มาก/น้อย/ปานกลาง เท่าใด?"

2. คำสัมภาษณ์ เรื่องการนำเนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตไปใช้ โดยตั้งคำถามดังนี้ "เคยนำเนื้อหาไปใช้หรือไม่?" ถ้าผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบว่า "เคยใช้" ก็จะถามต่อไปในข้อ 2.1 ถ้าผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบว่า "ไม่เคยใช้" ก็จะถามต่อไปในข้อ 2.2

2.1 คำสัมภาษณ์ เรื่องลักษณะการใช้เนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยตั้งคำถามดังนี้ "นำเนื้อหาไปใช้อย่างไร?"

2.2 คำสัมภาษณ์ เรื่องเหตุผลของการไม่ใช้เนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยตั้งคำถามดังนี้ "ทำไมจึงไม่เคยใช้เนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต?"

เนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

หมวดสุขภาพกายและจิต

1. การบำรุงรักษาพันด้วยวิถีธรรมชาติ

ความคิดรวบยอด : การบำรุงรักษาความสะอาดพันด้วยวิถีธรรมชาติทำให้พันสะอาด ไม่มีสารเคมีเจือปน ไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและสามารถหาทำเองได้ในท้องถิ่น

การนำไปใช้ : การใช้ใบช่อดยช้พัน การอมน้ำเกลือ ฯลฯ

2. การป้องกันและบำรุงรักษาอวัยวะภายนอก

ความคิดรวบยอด : หู ตา จมูก ผิวหนัง ปากและฟัน เป็นอวัยวะภายนอกที่มีความสำคัญต่อร่างกาย การป้องกันและบำรุงรักษาอวัยวะภายนอกที่ถูกต้องจะช่วยให้ร่างกายมีสุขภาพดี

การนำไปใช้ : ไม้ขีดไม้แคหู่ ล้างตาด้วยน้ำยาล้างตา แปรงฟันอยู่เสมอ ฯลฯ

3. การป้องกันและบำรุงรักษาอวัยวะภายใน

ความคิดรวบยอด : อวัยวะภายในของร่างกายจะทำงานเป็นระบบซึ่งได้แก่ ระบบย่อยอาหาร ระบบขับถ่าย ระบบหายใจ ระบบวงจรโลหิต การป้องกันและบำรุงรักษาอวัยวะภายในที่ถูกต้องจะช่วยให้อวัยวะในระบบต่าง ๆ ทำงานได้ตามปกติ และร่างกายมีสุขภาพดี

การนำไปใช้ : เคี้ยวอาหารให้ละเอียด ดื่มน้ำสะอาดมาก ๆ รับประทานผักสดอยู่เสมอ ออกกำลังกายอยู่เสมอ หายใจเอาอากาศบริสุทธิ์เข้าสู่ร่างกาย ฯลฯ

4. วิธีการเลือกซื้ออาหารที่มีคุณค่าและราคาประหยัด

ความคิดรวบยอด : การรู้จักเลือกซื้อและรับประทานอาหารที่มีคุณค่า สะอาด ราคาประหยัดจะทำให้มีสุขภาพดี

การนำไปใช้ : เนื้อสัตว์ต้องสด สีไม่คล้ำ อาหารแห้งไม่มีเชื้อราหรือไขแมลงวัน อาหารกระป๋อง กระป๋องต้องไม่บุบหรือเป็นสนิม ฯลฯ

5. อาหารที่ควรหลีกเลี่ยง

ความคิดรวบยอด : อาหารบางชนิดมีพิษและมีโทษต่อร่างกาย การหลีกเลี่ยงอาหารที่ควรหลีกเลี่ยง จะทำให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพดี

การนำไปใช้ : เนื้อสัตว์ที่เป็นโรคตาย น้ำอัดลม เห็ดเมา ผงชูรส ควรงดบริโภค ฯลฯ

6. การทำน้ำผลไม้

ความคิดรวบยอด : น้ำจากผลไม้ให้คุณค่าและมีประโยชน์ต่อร่างกาย เราสามารถทำน้ำผลไม้จากผลไม้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นได้

การนำไปใช้ : การทำน้ำมะขาม น้ำกระเจี๊ยบ น้ำใบเตย ฯลฯ บริโภค

7. มารยาทในการรับประทานอาหาร

ความคิดรวบยอด : การรับประทานอาหารอย่างมีมารยาทที่ดี ทำให้ผู้ปฏิบัติเป็นที่ชื่นชมแก่บุคคลในครอบครัวและผู้พบเห็น

การนำไปใช้ : ไม่เคี้ยวอาหารเสียงดัง ไม่นั่งสนทนา ไม่พูดในขณะที่อาหาร
เต็มปาก ฯลฯ

8. สุขนิสัยในการรับประทานอาหาร คิมน้ำและการขับถ่าย

ความคิดรวบยอด : การสร้างสุขนิสัยในการรับประทานอาหาร คิมน้ำและขับ
ถ่าย ย่อมมีผลดีต่อสุขภาพและร่างกาย

การนำไปใช้ : การรับประทานอาหารและขับถ่ายเป็นเวลา คิมน้ำสะอาดอยู่
เสมอ ล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทานอาหาร ไม่ควรถิมน้ำในขณะที่รับประทานอาหาร ฯลฯ

9. การป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น

ความคิดรวบยอด : อุบัติเหตุอาจเกิดขึ้นได้ทุกโอกาสและทุกสถานที่ ซึ่งก่อผล
เสียต่อทรัพย์สินและร่างกาย ความระมัดระวังเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถป้องกันอุบัติเหตุได้

การนำไปใช้ : ระมัดระวังในการคมนาคม ข้ามถนนตรงทางม้าลาย ระมัด
ระวังในการใช้ของมีคม ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบในขณะที่ทำงานอย่างเคร่งครัด ฯลฯ

10. วิธีปฐมพยาบาลผู้ป่วย

ความคิดรวบยอด : การปฐมพยาบาลเป็นการช่วยเหลือผู้ป่วยไข้หรือบาดเจ็บ
เบื้องต้น ซึ่งจะช่วยให้บรรเทาความเจ็บป่วย ลดอันตรายหรือความพิการได้

การนำไปใช้ : ช่วยผู้เป็นลมโดยการพ่นคลายเสื้อผ้าและให้ได้รับอากาศ
บริสุทธิ์ ช่วยผู้มีบาดแผลโดยการทำความสะอาดแผล ห้ามเลือด เอาเชือกรัดเหนือแผลที่ถูกต้อง ฯลฯ

11. วิธีใช้ยาชุดตำราหลวง

ความคิดรวบยอด : ยาชุดตำราหลวงเป็นยาสามัญประจำบ้าน ช่วยรักษาโรคภัย
ไข้เจ็บเล็ก ๆ น้อย ๆ ได้ การใช้ยาที่ถูกต้องช่วยทำให้ร่างกายปลอดภัย

การนำไปใช้ : เป็นใช้กินยาแอสไพริน ปวดท้องกินยาธาตุน้ำแดง เป็นลมลม
แอมโมเนีย เป็นแผลใส่ยาทิงเจอร์ไอโอดีน ฯลฯ อ่านฉลากยาให้แน่ใจก่อนกินยา ฯลฯ

12. การป้องกันโรค

ความคิดรวบยอด : โรคติดต่อสามารถป้องกันได้

การนำไปใช้ : กำจัดพาหะนำโรค ไม่ใช้สิ่งของร่วมกับผู้ป่วย ฉีดวัคซีนป้องกัน
โรค ล้างมือให้สะอาด ทำความสะอาดภาชนะสิ่งของเครื่องใช้ ฯลฯ

13. การป้องกันอันตรายและโรคที่เกิดจากจุลชีพวัน
 ความคิดรวบยอด : รา แบคทีเรีย ยีสต์ เป็นจุลชีพวันที่มีทั้งประโยชน์และโทษต่อมนุษย์
 การนำไปใช้ : รับประทานอาหารที่สุก ใส่เสื้อผ้าที่สะอาด ทำความสะอาด
 ร่างกายอยู่เสมอ ฯลฯ
14. วิธีการทำความสะอาดและเก็บรักษาเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มและของใช้ส่วนตัว
 ความคิดรวบยอด : การทำความสะอาดและเก็บรักษาเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม
 และของใช้ส่วนตัวอย่างถูกวิธี ทำให้ใช้ได้นานและปลอดภัยจากเชื้อโรค
 การนำไปใช้ : ทำความสะอาดเสื้อผ้าโดยการแช่ผ้าไว้ซักครู่ก่อนที่จะซัก
 แยกเสื้อผ้าสีซ้ต่างหาก นำเสื้อผ้าเครื่องใช้ เครื่องนุ่งห่มไปผึ่งแดด ฯลฯ
15. การใช้ส้วมและการทำความสะอาดห้องน้ำ ห้องส้วม
 ความคิดรวบยอด : ห้องน้ำ ห้องส้วม เป็นสถานที่ที่สมาชิกในบ้านใช้ร่วมกัน
 อยู่เสมอ การใช้ส้วมอย่างถูกวิธีช่วยป้องกันโรคและโรคติดต่อได้
 การนำไปใช้ : การขัดและการล้างทำความสะอาดส้วม การเผาทำลายเศษ
 กระดาษชำระ ฯลฯ
16. การป้องกันการติดสิ่งเสพติด
 ความคิดรวบยอด : ยาเสพติดให้โทษและเป็นผลเสียต่อตนเองและสังคม
 การนำไปใช้ : ไม่ลองเสพสิ่งเสพติด ไม่คบผู้ติดยาเสพติด ระวังการวางยาเสพติด
 ในอาหารและยาที่จะรับประทาน
17. อาหารสำหรับคนเจ็บป่วย
 ความคิดรวบยอด : คนป่วยต้องการอาหารไปซ่อมแซมร่างกายส่วนที่ทรุดโทรม
 อาหารสำหรับคนป่วยจึงมีความสำคัญมาก ต้องจัดให้เหมาะสม
 การนำไปใช้ : คนป่วยใช้ต้องให้รับประทานอาหารอ่อน ๆ ย่อยง่ายและมี
 คุณค่าของอาหารสูง เช่น รับประทานเนื้อสัตว์ที่ย่อยง่าย ผัก ผลไม้มาก ๆ คั้นน้ำสะอาดมาก ๆ ฯลฯ
18. วิธีการเลี้ยงดูทารกและเด็กที่ถูกหลัก่อนามัย
 ความคิดรวบยอด : การเลี้ยงดูทารกที่ถูกหลัก่อนามัยและการอบรมเด็กที่ถูก
 วิธีเป็นการวางพื้นฐานในการดำรงชีวิตและสร้างสมาชิกที่ดี สมบูรณ์แข็งแรงแก่ครอบครัวและสังคม
 การนำไปใช้ : ฉีดวัคซีนป้องกันโรคให้แก่เด็กและทารก ไม่ปล่อยให้เด็กเล่น
 สิ่งสกปรก ตักเตือนและอบรมเพื่อให้เด็กประพฤติดี ฯลฯ

19. การปฏิบัติให้เป็นผู้มีบุคลิกลักษณะที่ดี

ความคิดรวบยอด : บุคลิกภาพเป็นลักษณะรวมของรูปร่าง กิริยาท่าทางและการพูดจา บุคลิกภาพที่ดี เป็นสิ่งที่สามารถปรับปรุงและฝึกฝนได้

การนำไปใช้ : ระมัดระวังกิริยาอาการ ไม่เดินเสียงดัง พูดจาไพเราะ ไม่นั่งไขว่ห้างหรือนั่งถ่างขาต่อหน้าผู้ใหญ่

20. การปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นเมื่ออายุย่างเข้าสู่วัยต่าง ๆ

ความคิดรวบยอด : เมื่ออายุย่างเข้าสู่วัยต่าง ๆ ร่างกายและอารมณ์ย่อมเปลี่ยนแปลงไป การปรับอารมณ์ การทำความเข้าใจกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จะทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นลดลงหรือหมดไป

การนำไปใช้ : ปรึกษาพ่อแม่หรือพี่เมื่อมีความสงสัยเรื่องเพศ ตกเดือนน้องหรือเพื่อนเมื่อแสดงอารมณ์ว่าไม่ไว้สติ เปิดโอกาสให้เด็กเล่นอย่างอิสระ เอาใจใส่และปรนนิบัติต่อคนชรา ฯลฯ

21. การสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล

ความคิดรวบยอด : การสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลช่วยให้เข้ากับผู้อื่นได้ดี มีความสุข ช่วยผ่อนคลายภาระและปัญหาต่าง ๆ ได้

การนำไปใช้ : ทักทายพูดคุยกับผู้อื่นด้วยถ้อยคำสุภาพ มีความจริงใจต่อผู้อื่น เอื้อเฟื้อแบ่งปันอาหารและสิ่งของให้กับผู้อื่นตามอัธยาศัย ช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาส ฯลฯ

หมวดมนุษยสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

1. การจัดบ้านเรือน บริเวณบ้านให้ถูกสุขลักษณะและการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดี

ความคิดรวบยอด : บ้านเรือนที่สะอาด สภาพแวดล้อมที่ดี ทำให้ผู้ที่อยู่อาศัยมีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ

การนำไปใช้ : จัดบ้านให้เรียบร้อย ทำความสะอาดบริเวณบ้าน ทำทางระบายน้ำเสีย การมีที่กำจัดขยะ ล้อมคอกสัตว์เลี้ยง ฯลฯ

2. การถนอมเสื้อผ้าให้ใช้ได้ทนทาน

ความคิดรวบยอด : การรู้จักใช้ ถนอมและซ่อมแซมเสื้อผ้าช่วยให้ใช้ได้ทนทานและเป็นการประหยัด

การนำไปใช้ : ปะ หรือซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุดเสียหาย ซักผ้าไม่ใส่ผงซักฟอกมาก เก็บเสื้อผ้าไว้ในที่ปลอดภัย ป้องกันหนูหรือแมลงทำลาย ฯลฯ

3. การเก็บรักษาเครื่องใช้ในบ้าน

ความคิดรวบยอด : การรู้จักใช้และเก็บรักษาเครื่องใช้ภายในบ้านด้วยความระมัดระวังและถูกวิธี จะช่วยให้ใช้ได้ทนทาน คุ่มค่าและปลอดภัยจากอันตรายที่จะเกิดขึ้นได้

การนำไปใช้ : เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ เมื่อใช้แล้วล้างให้สะอาด เช็ดให้แห้งหรือชะโคลนน้ำมัน เก็บเครื่องใช้ไว้ให้เป็นระเบียบและเก็บไว้ในที่ที่ควรเก็บ ฯลฯ

4. แนวทางในการแก้ไขปัญหาสาธารณสุขของท้องถิ่น

ความคิดรวบยอด : ปัญหาทางสาธารณสุขที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นมีผลเสียต่อสุขภาพและอนามัยจึงเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของทุกคนในการแก้ไขปัญหาสาธารณสุขของท้องถิ่น

การนำไปใช้ : ร่วมกันกำจัดขยะมูลฝอยในหมู่บ้าน ร่วมมือป้องกันโรคติดต่อที่เกิดขึ้นโดยการกำจัดพาหนะนำโรค ฉีดวัคซีนป้องกันโรค เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสาธารณสุข ฯลฯ

5. วิธีทำน้ำให้สะอาดเหมาะแก่การดื่มการใช้

ความคิดรวบยอด : น้ำที่นำมาดื่มมาใช้นั้นมีสิ่งต่าง ๆ เจือปนอยู่ซึ่งอาจมีอันตรายต่อสุขภาพ การทำให้น้ำสะอาดเหมาะแก่การดื่มการใช้ทำให้สุขภาพดี

การนำไปใช้ : แกว่งสารส้ม การต้มน้ำ การกรองน้ำ ฯลฯ

6. ประโยชน์ของการสืบพันธุ์และขยายพันธุ์พืช

ความคิดรวบยอด : พืชแต่ละชนิดมีวิธีการสืบพันธุ์และขยายพันธุ์ที่แตกต่างกัน ซึ่งมนุษย์ได้นำวิธีการเหล่านั้นมาปรับปรุงเพื่อให้ได้พืชที่มีพันธุ์ดีและให้ผลผลิตสูง

การนำไปใช้ : การปักชำ ต่อกิ่ง ทาบกิ่ง ตัดตา ฯลฯ

7. การทำนุบำรุงรักษาป่า

ความคิดรวบยอด : ต้นไม้ ป่าไม้เป็นทรัพยากรที่มีค่าและเป็นประโยชน์ต่อมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงควรบำรุงรักษาป่าไว้

การนำไปใช้ : ไม่ตัดไม้ทำลายป่า ปลูกสวนป่า ฯลฯ

8. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากอันตรายที่เกิดจากการเลี้ยงสัตว์

ความคิดรวบยอด : สัตว์ที่เลี้ยงไว้ให้ทั้งคุณและโทษต่อมนุษย์ การบำรุงและป้องกันอันตรายจากสัตว์ที่เลี้ยงไว้อย่างถูกวิธี จะช่วยให้ปลอดภัยจากอันตรายที่จะเกิดจากสัตว์ที่เลี้ยงไว้

การนำไปใช้ : ฉีดวัคซีนป้องกันโรคให้สัตว์ ไม่หยอกล้อหรือเคาะเคลี่ยสัตว์เลี้ยง เอาใจใส่อานน้ำ ดูแลรักษาความสะอาดให้สัตว์เลี้ยง ฯลฯ

9. การสงวนพันธุ์สัตว์ที่ไม่ได้เลี้ยง
 ความคิดรวบยอด : สัตว์ที่ไม่ได้เลี้ยงมีประโยชน์ต่อมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม การสงวนและคุ้มครองสัตว์ที่ไม่ได้เลี้ยงทำให้สัตว์ไม่สูญพันธุ์
 การนำไปใช้ : ไม่จับปลานในฤดูวางไข่ ไม่ฆ่าสัตว์ป่าเพื่อเป็นอาหารหรือเพื่อความสนุกเพลิดเพลิน ฯลฯ
10. ประโยชน์ของดิน
 ความคิดรวบยอด : เราสามารถนำดินมาใช้ประโยชน์ได้
 การนำไปใช้ : นำดินมาทำภาชนะเครื่องปั้นดินเผา ทำอิฐ ทำของเล่น ปลุกพืช ถมที่ ฯลฯ
11. การใช้น้ำธรรมชาติและการสงวนรักษาน้ำ
 ความคิดรวบยอด : แหล่งน้ำธรรมชาติมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต จึงควรใช้น้ำและสงวนรักษาน้ำอย่างถูกวิธี
 การนำไปใช้ : ไม่ทิ้งขยะมูลฝอยลงในแหล่งน้ำ ใช้น้ำอย่างประหยัด ฯลฯ
12. การนำผลของความร้อนที่มีต่อสารไปใช้ในการทำเครื่องมือเครื่องใช้ให้เป็นประโยชน์
 ความคิดรวบยอด : วัสดุสิ่งของต่าง ๆ เมื่อถูกความร้อนจะมีปฏิกิริยาแตกต่างกัน ซึ่งสามารถนำไปสร้างเครื่องมือเครื่องใช้ให้เป็นประโยชน์ได้
 การนำไปใช้ : ใส่ค้ำมมีคิให้แน่นด้วยครั่ง การตีเหล็กทำมีด เเผาหัวแร้งสำหรับบัดกรี ฯลฯ
13. การสะท้อนแสงและการหักเหของแสง
 ความคิดรวบยอด : แสงเมื่อเดินทางตัวกลางต่าง ๆ จะเกิดการสะท้อนและหักเหซึ่งสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้
 การนำไปใช้ : การใช้แว่นขยาย การทำกล้องรูเข็ม กล้องจุลทรรศน์ กล้องสลับลาย ฯลฯ
14. ประโยชน์ของแรงดัน
 ความคิดรวบยอด : แรงดันจากน้ำ จากไอน้ำ จากอากาศ มีประโยชน์ต่อมนุษย์ซึ่งสามารถนำหลักการของแรงดันไปทำเครื่องมือ เครื่องใช้ได้
 การนำไปใช้ : ทำกังหันลม ทำสูบลม ทำกาลักน้ำ ฯลฯ

15. ผลของแรงเสียดทาน

ความคิดรวบยอด : แรงเสียดทานเป็นแรงที่กระทำต่อวัตถุต่าง ๆ ทำให้ต้องออกแรงทำงานเพิ่มขึ้นซึ่งมีทั้งประโยชน์และโทษต่อมนุษย์

การนำไปใช้ : การห้ามล้อรถจักรยาน ใส่กรวดหรือไม้กระดานในล้อรถที่ติดหล่ม หยอกน้ำมันล้อรถหรือบานพับประตูที่ฝืด ฯลฯ

16. ประโยชน์ของเครื่องผ่อนแรง

ความคิดรวบยอด : รอก ส่วน คานงัด ลิ้ม เป็นตัวอย่างเครื่องผ่อนแรงที่มีประโยชน์ต่อมนุษย์ ช่วยให้ทำงานสะดวกขึ้น

การนำไปใช้ : ทำรอกสำหรับตักน้ำจากบ่อ ใช้คานงัดรถติดหล่ม ใช้ส่วนเจาะไม้ ใช้ลิ้มตอกค้ำไม้หรือค้ำม้อเพื่อไม่ให้ไม้หรือค้ำหลุดจากค้ำม้อ ฯลฯ

17. วิธีป้องกันอันตรายจากไฟฟ้า

ความคิดรวบยอด : ไฟฟ้ามีประโยชน์ต่อมนุษย์มากแต่ในขณะเดียวกันก็มีอันตรายต่อผู้ใช้ จึงต้องระมัดระวังในการใช้และเก็บอุปกรณ์ไฟฟ้าเพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้น

การนำไปใช้ : ตรวจสอบสายไฟฟ้าที่ชำรุด ระมัดระวังในการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้า เช่น ไม่เสียบปลั๊กของเตารีดหรือกาต้มน้ำไฟฟ้าทิ้งไว้ ไม่ซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้าโดยขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่เล่นในบริเวณที่มีสายไฟฟ้าแรงสูงอยู่ใกล้ ฯลฯ

18. วิธีใช้กระแสไฟฟ้าอย่างประหยัด

ความคิดรวบยอด : กระแสไฟฟ้าเป็นทรัพยากรของชาติที่ต้องช่วยกันประหยัด

การนำไปใช้ : ใช้ไฟฟ้าเฉพาะที่จำเป็น ไม่พรนน้ำเสื้อผ้าที่จะรีดจนเปียกเกินไป ไม่ถอดปลั๊กตู้เย็นบ่อย ๆ ฯลฯ

19. การเก็บรักษาเชื้อเพลิง

ความคิดรวบยอด : เชื้อเพลิงให้ทั้งคุณและโทษต่อมนุษย์ การระมัดระวังการเก็บรักษาเชื้อเพลิงให้ดี จะทำให้ชีวิตและทรัพย์สินปลอดภัย

การนำไปใช้ : เก็บพื้น ถ่าน น้ำมัน ไว้ในที่ปลอดภัย ห่างไกลมือเด็ก ปิดเตาหรือจุดแก๊สเมื่อใช้แก๊สเสร็จแล้ว ฯลฯ

20. การกำจัดแมลงด้วยวิธีธรรมชาติ

ความคิดรวบยอด : การนำสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติมากำจัดแมลง เป็นการประหยัดปลอดภัย ไม่มีสารเคมีตกค้าง

การนำไปใช้ : ใช้น้ำที่แช่ใบยาสูบฆ่าเหา ใส่เกลือในภาชนะที่มีน้ำขังเพื่อ
กำจัดลูกน้ำ ฯลฯ

21. วิธีใช้สารเคมี

ความคิดรวบยอด : สารเคมีให้หึ่งคุณและโทษต่อมนุษย์ การใช้สารเคมีที่ถูก
ต้องช่วยให้ชีวิตปลอดภัย

การนำไปใช้ : ทำความสะอาดร่างกายหลังจากฉีดยาฆ่าแมลง ปฏิบัติตาม
คำแนะนำในการใช้สารเคมีอย่างเคร่งครัด ฯลฯ

22. การเก็บรักษาสารเคมี

ความคิดรวบยอด : การเก็บรักษาสารเคมีที่ถูกต้องทำให้ชีวิตปลอดภัย

การนำไปใช้ : เก็บสารเคมีไว้ในที่ปลอดภัยจากเด็กหรือสัตว์เลี้ยง

23. การถนอมอาหาร

ความคิดรวบยอด : การถนอมอาหารช่วยให้เราสามารถเก็บอาหารที่มีอยู่
มากให้บริโภคได้นาน การถนอมอาหารอย่างถูกวิธี จะทำให้อาหารที่ถนอมนั้นมีคุณค่า เก็บได้นาน

การนำไปใช้ : คองมะนาว ทำไข่เค็ม เนื้อเค็ม กลัวยตาก ฯลฯ

24. การทำสบู่และยาสระผม

ความคิดรวบยอด : เราสามารถทำสบู่ ยาสระผมใช้เองได้

การนำไปใช้ : ทำสบู่โดยการเคี่ยวน้ำมันมะพร้าว 100 ส่วน น้ำยาโซดา
แพดเผา 35 ส่วน และน้ำเกลือ 40 ส่วน บนไฟอ่อน ๆ คนให้เข้ากันจนข้น แล้วใส่สีและน้ำหอม
ลงไป กวนและเคี่ยวจนเกือบแห้ง นำมาเทใส่พิมพ์ทิ้งไว้ 4-5 วันจึงใช้ได้ ฯลฯ

25. วิธีการใช้และเลือกใช้บริการสื่อสารประเภทต่าง ๆ

ความคิดรวบยอด : การสื่อสารมีอยู่หลายประเภทซึ่งมีวิธีการใช้และให้ผล
แตกต่างกัน การเลือกใช้บริการสื่อสารที่เหมาะสมและถูกต้องจะทำให้การติดต่อสื่อสารสะดวก
รวดเร็ว

การนำไปใช้ : ส่งเงินทางธนาคาร ไม่ใส่เงินไปในช่องจดหมาย ติดต่อดูระ
เล็กน้อยทางโทรศัพท์ โทรเลขติดต่อดูระคั่นเมื่อผู้รับข่าวสารอยู่ไกล ฯลฯ

26. วิธีการใช้และเลือกใช้บริการคมนาคมขนส่งที่เหมาะสมกับความต้องการ

ความคิดรวบยอด : การคมนาคมขนส่งมีอยู่หลายประเภทซึ่งมีวิธีการใช้และ

ให้ผลแตกต่างกัน การเลือกใช้บริการคมนาคมขนส่งที่เหมาะสมและถูกต้องจะทำให้สะดวกรวดเร็ว และปลอดภัย

การนำไปใช้ : ปฏิบัติตามกฎระเบียบในการคมนาคม เลือกพาหนะสำหรับเดินทางได้อย่างเหมาะสมกับฐานะทางเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ ฯลฯ

27. แหล่งข่าวและเหตุการณ์

ความคิดรวบยอด : การรู้ข่าวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรอบตัวเราจะทำให้เป็นคนทันโลก ทันเหตุการณ์และได้ความรู้

การนำไปใช้ : ฟังวิทยุ อ่านหนังสือพิมพ์ คุโทรทัศน์ ฯลฯ

28. การปฏิบัติตนเมื่อได้รับฟังข่าวและเหตุการณ์

ความคิดรวบยอด : ข่าวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งได้รู้ได้เห็นมานั้นอาจเป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ข้อโฆษณา เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง จะต้องมีการแยกแยะหาเหตุผลให้แน่นอนก่อนจึงจะเชื่อถือได้

การนำไปใช้ : ไม่เชื่อข่าวลือ ไม่แพร่ข่าว โดยไม่แน่ใจว่าข่าวนั้นจริงหรือเท็จ สืบสวนข่าวโดยการอ่านหนังสือพิมพ์ ไตร่ตรองหรือแยกแยะให้แน่ใจก่อนจึงจะเชื่อถือข่าวนั้น ฯลฯ

หมวดชาติไทย

1. ลักษณะของผู้มีมารยาทดี

ความคิดรวบยอด : การเป็นผู้มีมารยาทดีเป็นสิ่งที่น่ากระทำซึ่งยอมเป็นที่พอใจรักใคร่ของบุคคลในครอบครัวและผู้อื่น

การนำไปใช้ : พูดยกต้อนรับผู้มาเยือน ไม่ทำเสียงดังรบกวนผู้อื่น รู้จักแสดงความเคารพ ฯลฯ

2. คุณสมบัติของสมาชิกที่ดีของครอบครัว

ความคิดรวบยอด : การมีความรับผิดชอบและปฏิบัติตนให้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวจะทำให้ครอบครัวมีความสุขและส่งผลถึงการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

การนำไปใช้ : ช่วยพ่อแม่ประกอบอาชีพ ช่วยทำงานบ้าน ประหยัดคอคอมทรัพย์ ฯลฯ

3. บทบาทของประชาชนในการให้ความร่วมมือกับผู้ให้บริการในชุมชน

ความคิดรวบยอด : การให้ความร่วมมือกับผู้ให้บริการในชุมชน จะทำให้ชุมชน
เจริญ สงบ น่ายุ่

การนำไปใช้ : ช่วยพัฒนาซ่อมแซมวัด ร่วมมือกับสารวัตรหมู่บ้านเป็นเวรยาม
ป้องกันหมู่บ้าน ช่วยจัดหาโต๊ะ เก้าอี้หรือช่วยจัดสถานที่ให้หน่วยอนามัยรักษาคณินหมู่บ้าน ฯลฯ

4. มารยาทในการใช้แหล่งบริการในชุมชน

ความคิดรวบยอด : การมีมารยาทที่ดีในการใช้แหล่งบริการในชุมชนทำให้สะดวก
รวดเร็ว มีระเบียบและน่ายกย่อง

การนำไปใช้ : เข้าแถวรอรับเข้าตรวจโรค พุดจาสุขภาพเมื่อติดต่อกับราชการ
ปฏิบัติตามกฎระเบียบของแหล่งบริการนั้น ๆ ฯลฯ

5. บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกที่มีต่อชุมชน

ความคิดรวบยอด : ชุมชนเจริญและสงบสุขได้เพราะสมาชิกในชุมชนรู้จักหน้าที่
และบทบาทของตนเองในการอยู่ร่วมกันและพัฒนาชุมชน

การนำไปใช้ : รักษาสาธารณสมบัติ ร่วมพัฒนาชุมชนโดยการเข้าร่วมโครงการ
กสช. ร่วมโครงการอบรม ทสพช. ฯลฯ

6. หน้าที่และความรับผิดชอบของพลเมือง

ความคิดรวบยอด : การที่พลเมืองของประเทศรู้หน้าที่ ปฏิบัติตนตามหน้าที่และ
ความรับผิดชอบจะทำให้ตนเองและบ้านเมืองสงบสุข

การนำไปใช้ : ปฏิบัติตามกฎหมาย รักษาวัฒนธรรม จงรักภักดีต่อชาติ ฯลฯ

7. หน้าที่ของคนไทยที่ต้องปฏิบัติต่อพระมหากษัตริย์ พระบรมวงศานุวงศ์และองค์
รัชทายาท

ความคิดรวบยอด : พระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์มีบทบาท
สำคัญในการสร้างความเจริญและความสามัคคีให้แก่ประเทศ เป็นศูนย์รวมน้ำใจของคนไทยทั้งชาติ
หน้าที่ของคนไทยก็คือแสดงความจงรักภักดีและให้ความร่วมมือในโครงการต่าง ๆ ของพระองค์

การนำไปใช้ : มีพระบรมฉายาลักษณ์ไว้สักการะ ถวายความเคารพ ร่วมสละ
ร่างกายแรงทรัพย์ถวายเป็นราชพลีตามอัธยาศัย สรรเสริญคุณความดีของพระองค์ให้ผู้อื่นฟังเมื่อ
มีโอกาส ฯลฯ

8. หน้าที่และคุณสมบัติที่ดีของผู้นำและผู้ตาม

ความคิดรวบยอด : การปกครองระบบประชาธิปไตยจะมั่นคงดำรงอยู่ได้ ประชาชนจะต้องรู้จักสิทธิ หน้าที่ของตนเอง รู้จักยอมรับบทบาทของผู้นำและผู้ตาม จะทำให้บ้านเมืองเจริญมั่นคง

การนำไปใช้ : ศึกษาและปฏิบัติตามกฎ ระเบียบที่ผู้นำหมู่บ้านกำหนดขึ้น ให้ความร่วมมือในโครงการต่าง ๆ ที่หมู่บ้านกำหนดขึ้น ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ฯลฯ

9. หน้าที่สำคัญของแต่ละส่วนราชการ

ความคิดรวบยอด : ส่วนราชการแต่ละส่วนมีหน้าที่แตกต่างกัน ซึ่งมีความสำคัญ และเกี่ยวกับสมาชิกทุกคนในสังคม จึงต้องรู้จักการติดต่อกับส่วนราชการต่าง ๆ ให้ถูกต้องและเหมาะสม

การนำไปใช้ : ทำสำเนาทะเบียนบ้านที่อำเภอ เสียภาษีอากรกับหน่วยสรรพากร อำเภอ แจ้งเกิด ตาย กับกำนัน ฯลฯ

10. การป้องกันการบ่อนทำลายความมั่นคงของประเทศ

ความคิดรวบยอด : ประเทศชาติจะมั่นคงดำรงอยู่ได้เพราะประชาชนในประเทศ ร่วมมือกันป้องกันการบ่อนทำลายความมั่นคงของประเทศ

การนำไปใช้ : สอดส่อง ดูแล ผู้ทำผิดกฎหมาย ผู้บ่อนทำลายชาติ เป็นหูเป็นตาและให้ข่าวสารแก่ทางราชการ ช่วยตักเตือนผู้ที่ทำผิดให้กลับตัวเป็นคนดี ฯลฯ

11. บุคคลสำคัญและบุคคลตัวอย่างในท้องถิ่น

ความคิดรวบยอด : ประวัติดีเกี่ยวกับวีรกรรมหรือผลงานที่ดีเด่นของบุคคลสำคัญหรือบุคคลในท้องถิ่นเป็นเครื่องเตือนใจให้เห็นคุณค่าของการกระทำความดีที่น่า เลือกลงมาเป็นแนวคิดและแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

การนำไปใช้ : ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอตามเพื่อนที่รอบรู้และรักการอ่าน ขยันทำมาหากินตามแบบอย่างเพื่อนบ้านที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพหรือบุคคลตัวอย่างที่ทางราชการยกย่อง ฯลฯ

12. กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ความคิดรวบยอด : การรู้และปฏิบัติตามกฎหมายจะทำให้บ้าน เมืองสงบสุขและผู้ที่ปฏิบัติตามกฎหมายก็จะไม่เดือดร้อน

การนำไปใช้ : อายุครบ 15 ปี ยื่นขอทำบัตรประชาชน เด็กในครอบครัวอายุครบ 6 ปีบริบูรณ์ต้องเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ฯลฯ

13. ปัญหาที่เกิดจากการเพิ่มของประชากรและผลกระทบต่อการค้าปลีกและการแก้ไข

ความคิดรวบยอด : การเพิ่มประชากรอย่างรวดเร็วมีผลกระทบต่อการค้าปลีกชีวิตของบุคคลในครอบครัวและชุมชน

การนำไปใช้ : เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการคุมกำเนิด การมีจำนวนสมาชิกของครอบครัวที่เหมาะสม ตรวจตราสุขภาพอยู่เสมอ รักษาความสะอาดในชุมชนโดยไม่ทิ้งสิ่งของสกปรกในหมู่บ้าน ฯลฯ

14. หลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ

ความคิดรวบยอด : หลักธรรมของศาสนาทุกศาสนามุ่งสอนให้เป็นคนดี

การนำไปใช้ : ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนาที่ตนเองนับถืออย่างสม่ำเสมอ เช่น รักษาศีล ทำบุญ ให้ทาน ฯลฯ

15. การป้องกันการทำลายสถานทางศาสนาทุกศาสนา

ความคิดรวบยอด : ศาสนาทุกศาสนาจะมั่นคงและดำรงอยู่สืบไป เพราะผู้ถือศาสนานั้นปฏิบัติตามหลักศาสนา ทำนุบำรุงศาสนา

การนำไปใช้ : ร่วมบริจาคทรัพย์เพื่อบำรุงศาสนา ปฏิบัติตามหลักของศาสนาอย่างถูกต้อง สอดส่องดูแลผู้ทำลายศาสนา เช่น ตักศิเยรพระหรือผู้แอบอ้างเอาศาสนามาบังหน้าเพื่อหาประโยชน์สู่ตน ฯลฯ

16. การอนุรักษ์และสร้างเสริมศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย

ความคิดรวบยอด : ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เป็นสิ่งที่สังคมต้องมีการปรับปรุง พัฒนาและดำรงไว้ให้อยู่สืบไป

การนำไปใช้ : ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับประเพณี ศิลปวัฒนธรรมที่มีอยู่ในท้องถิ่น ร่วมงานประเพณีในท้องถิ่น สืบหาคมรคของประเพณี วัฒนธรรมและศิลปะที่มีอยู่ในท้องถิ่นโดยการฝึกฝนและปฏิบัติ ฯลฯ

17. การอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุ

ความคิดรวบยอด : โบราณสถานและโบราณวัตถุเป็นสิ่งบ่งบอกความเจริญรุ่งเรือง

ของประเทศชาติ จึงควรช่วยกันบำรุงและรักษาให้ดำรงอยู่สืบไป เพื่อให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาประวัติและความเป็นมาของชาติ

การนำไปใช้ : ไม่ทำลายโบราณสถาน โบราณวัตถุ ร่วมพัฒนา ทำความสะอาดซ่อมแซมโบราณสถานเมื่อมีโอกาส ฯลฯ

18. วันสำคัญที่ควรทราบ

ความคิดรวบยอด : วันสำคัญเป็นวันที่มีการจัดพิธีกรรมและกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้น เพื่อเป็นการเตือนให้สมาชิกในสังคมได้ระลึกถึงความสำคัญและความเป็นมาของเหตุการณ์นั้น

การนำไปใช้ : ประดับธงชาติไทยในวันเฉลิมพระชนมพรรษา เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประวัติและความสำคัญของวันนั้น ๆ ร่วมลอยกระทงในวันลอยกระทง ฯลฯ

หมวดเศรษฐกิจและการทำมาหากิน

1. การบำรุงรักษาดิน

ความคิดรวบยอด : การบำรุงรักษาดินให้สมบูรณ์ จะทำให้ผลผลิตสูงซึ่งก่อประโยชน์ต่อการเกษตรกรรม

การนำไปใช้ : ใส่ปุ๋ยบำรุงดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชประเภถั่ว ฯลฯ

2. การแก้ปัญหาการทำนาไม่ได้ผล

ความคิดรวบยอด : การทำนาเป็นอาชีพหลักของคนไทย การทำนาไม่ได้ผลทำให้ชาวนายากจนลง ก่อปัญหาทางเศรษฐกิจ ฉะนั้นในการทำนาจึงต้องรู้จักวิธีแก้ไขปัญหาคำนา

การนำไปใช้ : การคัดเลือกพันธุ์ข้าว การใส่ปุ๋ย การกำจัดแมลงและหนู ฯลฯ

3. การทำไร่ทำสวน

ความคิดรวบยอด : พืชไร่ พืชสวนเป็นพืชที่ทำรายได้ให้แก่ครอบครัวและประเทศชาติ จึงต้องมีการคัดเลือกพันธุ์ เลือกฤดูกาลปลูกและบำรุงรักษา จึงจะทำให้ได้ผลผลิตสูง

การนำไปใช้ : ปลูกพืชสวนครัวไว้บริเวณ เช่น ฤดูหนาวปลูกหอม กระเทียม ผักกาดขาว ฯลฯ ฤดูฝนปลูกพริก มะเขือ ถั่วฝักยาว ฯลฯ กำจัดแมลง รดน้ำพรวนดิน ใส่ปุ๋ยปราบวัชพืช ฯลฯ

4. หลักทั่ว ๆ ไปในการเลี้ยงสัตว์

ความคิดรวบยอด : การเลี้ยงสัตว์อย่างถูกวิธี ถูกหลัก ทำให้สัตว์ที่เลี้ยงไว้ปลอดภัย แข็งแรง มีคุณภาพและให้ผลผลิตสูง

การนำไปใช้ : คัดเลือกพันธุ์สัตว์ ป้องกันโรคให้สัตว์ ทำความสะอาดคอกสัตว์ และตัวสัตว์ ให้อาหารที่สะอาด มีประโยชน์ ฯลฯ

5. การค้าขาย

ความคิดรวบยอด : การค้าขายปลีกและขายส่งจะเจริญก้าวหน้า ผู้ทำการค้าขายจะต้องมีหลักในการค้าขาย มีความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยและบริการที่ส่งเสริมการค้าขาย

การนำไปใช้ : เลือกสินค้าจำหน่ายให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้ซื้อ จัดร้านให้สะอาด สวยงาม เป็นระเบียบ ทราบบัญชีรายรับรายจ่ายของแต่ละวัน ฯลฯ

6. วิธีใช้และรักษาเครื่องชั่งน้ำหนัก

ความคิดรวบยอด : การใช้และรักษาเครื่องชั่งน้ำหนักอย่างถูกวิธี ทำให้เครื่องชั่งน้ำหนักใช้ได้ทนทาน

การนำไปใช้ : ไม่ชั่งวัตถุที่มีน้ำหนักเกินพิกัด ทนน้ำมันและทำความสะอาดเครื่องชั่งน้ำหนัก ฯลฯ

7. ประโยชน์และความสำคัญของการใช้สินค้าที่ผลิตในประเทศ

ความคิดรวบยอด : การใช้สินค้าที่ผลิตขึ้นในประเทศช่วยให้เศรษฐกิจของชุมชนของประเทศดีขึ้น

การนำไปใช้ : ใช้สินค้าของไทย ใช้สินค้าที่ผลิตได้ในท้องถิ่นของตน แนะนำให้ผู้อื่นใช้สินค้าที่ผลิตได้ในประเทศ ฯลฯ

8. จรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ

ความคิดรวบยอด : การประกอบอาชีพต่าง ๆ จะมีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้า ผู้ประกอบอาชีพจะต้องมีจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ

การนำไปใช้ : รักษาคุณภาพของสินค้า ซื่อสัตย์สุจริต มีกิริยามารยาทเรียบร้อย ฯลฯ

9. กฎหมายเกี่ยวกับการทำงานและการประกอบอาชีพ

ความคิดรวบยอด : ในการทำงานและการประกอบอาชีพจำเป็นต้องมีกฎหมายควบคุมเพื่อให้เกิดความยุติธรรมและความสงบขึ้นในสังคม

การนำไปใช้ : เสียภาษีร้านค้าและภาษีที่ดิน ไม่ขายสินค้าที่ผิดกฎหมาย เช่น เหล้าเถื่อน ยาม้า ฯลฯ ไม่รับหรือส่งเด็กอายุต่ำกว่า 12 ปีไปเป็นลูกจ้าง ฯลฯ

10. การรวมกลุ่มและสหกรณ์

ความคิดรวบยอด : การรวมกลุ่มและสหกรณ์ช่วยรักษาผลประโยชน์ของสมาชิก ทั้งส่วนตนและส่วนรวม

การนำไปใช้ : เป็นสมาชิกสหกรณ์ที่มีในหมู่บ้าน ชายและชื่อของจากสหกรณ์ ฯลฯ

11. การรู้จักเลือกใช้สิ่งของที่จำเป็นตามสมควรแก่ฐานะทางเศรษฐกิจ

ความคิดรวบยอด : การใช้จ่ายอย่างรอบคอบ การซื้อของใช้ที่จำเป็น เหมาะสมกับฐานะทางเศรษฐกิจ จะทำให้ครอบครัวมีความสุขและดำรงชีวิตอยู่อย่างสุขสบาย

การนำไปใช้ : ซื้อของใช้ที่จำเป็น ซื้อของเงินสด เลือกซื้อของหรือสินค้าที่มีคุณภาพ ฯลฯ

12. การวางแผนการใช้จ่ายประจำตัว

ความคิดรวบยอด : การวางแผนการใช้จ่าย การประมาณการใช้จ่ายเงิน ช่วยให้เกิดความรอบคอบในการซื้อและเป็นการประหยัด มีประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว

การนำไปใช้ : ทำบัญชีรายจ่ายในการซื้อของ ทบทวนและตัดสินใจให้แน่นอน ก่อนซื้อสินค้า วางงบประมาณในการใช้จ่าย ฯลฯ

13. วิธีการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัว

ความคิดรวบยอด : การใช้เวลาว่างในการทำงาน ออกกำลังกายหรือทำกิจกรรมที่เหมาะสม นอกจากจะให้ความเพลิดเพลินแล้ว ยังช่วยให้เศรษฐกิจของครอบครัวดีขึ้น ก่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

การนำไปใช้ : ออกกำลังกายอยู่เสมอ หาเวลาว่างทำงานอดิเรกหรือปลูกผักสวนครัว ฯลฯ

14. การพัฒนาอาชีพของบุคคลในชุมชน

ความคิดรวบยอด : การพัฒนาอาชีพเป็นการเสริมสร้างฐานะทางเศรษฐกิจ เพิ่มผลผลิตและรายได้ในการประกอบอาชีพสูงขึ้น

การนำไปใช้ : ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในการประกอบอาชีพ เข้าร่วมกลุ่มหรือเป็นสมาชิกองค์กรต่าง ๆ ที่มีจุดหมายเพื่อพัฒนาอาชีพ ร่วมประชุมปรึกษาหารือกับบุคคลอื่น ๆ ในการหาแนวทางเพื่อพัฒนาอาชีพ ฯลฯ

ตอนที่ 2

แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้จบหลักสูตรประถมศึกษา ปีการศึกษา 2526 ในจังหวัดพิษณุโลก เกี่ยวกับประโยชน์ของเนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตต่อการดำรงชีวิต

ส่วนที่ 2 แบบบันทึกการสัมภาษณ์

คำชี้แจง ความหมายของคำที่ใช้ในแบบสัมภาษณ์

เคยใช้ หมายถึง ใ้ปฏิบัติ

ไม่เคยใช้ หมายถึง ไม่ใ้ปฏิบัติ

เนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของเนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตต่อการดำรงชีวิต				การนำเนื้อหาไปใช้		ลักษณะการใช้เนื้อหา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	เหตุผลของการไม่ใช้เนื้อหา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	หมายเหตุ
	เป็นประโยชน์ มาก	เป็นประโยชน์ ปานกลาง	เป็นประโยชน์ น้อย	ไม่เป็น ประโยชน์	เคยใช้	ไม่เคยใช้			
หมวดสุขภาพกายและจิต									
ข้อ 1									
ข้อ 2									
ข้อ 3									
ข้อ 4									

ประวัติผู้เขียน

นายเจริญฤทธิ์ จันทรเจริญ เกิดเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2499 ที่บ้านเลขที่ 98 หมู่ที่ 5 ตำบลหัวรอ อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก สำเร็จปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อปีพุทธศักราช 2522 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนบ้านวังยาง (ราษฎร์สามัคคี) สำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นจำนวนเงิน 2,900 บาท

